

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 203/2012-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. A., K., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/449/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. A. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. marca 2012 doručená sťažnosť M. A., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/449/2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 19. decembra 2011 domáha „rozhodnutia vo veci a náhrady škody“ v konaní, ktoré sa týka porušenia „zmluvy o dodávke elektriny pre domácnosti“, ktoré je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 12 C/449/2011. V predmetnom konaní sa sťažovateľka návrhom z 23. decembra 2011 tiež domáhala, aby okresný súd nariadil predbežné opatrenie.

V sťažnosti sťažovateľka uvádza:

„OS KE I. môjmu návrhu nevyhovel v celom rozsahu a predbežné opatrenie v zmysle zákona a v 30-dňovej zákon. lehote nevydal,

... konajúci súd vo veci rozhodol tak, ako je to uvedené v uznesení. ...

Proti tomuto rozhodnutiu som sa v zákonnej lehote odvolala a napadla som ho v celom rozsahu.

Konajúci súd môj návrh na vydanie predbež. opatrenia nezamietol, napriek tomu účinné predbežné opatrenie včas nenariadil, aj keď v odôvodnení uznesenia na str. 4 konštatuje potrebu zabezpečiť dočasnú úpravu účastníkov konania.

Uznesenie OS KE I sp. zn. 12C/449/2011-21 nie je predbežné opatrenie, súd neuviedol deň, odkedy sa má predbežné opatrenie začať plniť, ani deň, kedy predbežné opatrenie zanikne, vzhľadom na to, že vo veci samej – žaloba o porušení zmluvy o dodávke el. energie do domácnosti - súd nerozhodol.

Z petitu uznesenia a z odôvodnenia by sa dalo predpokladať, že konajúci súd rozhodol vo veci samej, a nie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia v zmysle zákona.

Uznesením OS KE I. sp. zn. 12C/449/2011-21 zo dňa 18. 1. 2012 neboli dočasne upravené práva a povinnosti účastníkov konania v právnej veci sp. zn. 12C/449/2011 o porušení zmluvy v znení žaloby, stav právnej neistoty trvá od podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 23. 12. 2011 do dnešného dňa, t. j. 4. 3. 2012. Je potrebné uviesť, že moja domácnosť je plne elektrifikovaná, v byte nie je zriadená plynová prípojka, o čom VSE KE vedela, alebo vedieť musela.

Mám za to, že porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou OS KE I v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Navrhujem, aby Ústavný súd SR prikázal OS KE I. konať a vydať účinné predbežné opatrenie v zmysle zákona O. s. p.

Mám za preukázané, že táto moja sťažnosť je dôvodná. Navrhujem, aby ÚS SR, po preskúmaní mojej sťažnosti, tejto vyhovel a zároveň mi priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 mesačných plátov sudcu ako odškodnenie za vzniknuté bezdôvodné prietahy v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia.“

Vzhľadom na skutočnosti uvedené v sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa: M. A... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a moje právo na vydanie predbežného opatrenia podľa § 74 ods. 1 O. s. p., § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p., § 77 ods. 2 O. s. p. v primeranej lehote, bolo OS KE I. v konaní vedenom pod sp. zn.: 12 C/449/2011 zo dňa 23. 12. 2011, porušené.

Ústavný súd SR prikazuje OS KE I., aby v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia sp. zn. 12 C/449/2011 zo dňa 23. 12. 2011, konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2-mesačného platu sudcu povereného konaním vo veci, ktoré je OS KE I. povinný jej vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, za vzniknutý stav právnej neistoty, ktorý trvá.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/449/2011

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/449/2011 a jeho uznesením z 18. januára 2012. Proti uzneseniu okresného súdu z 18. januára 2012 podali 7. februára 2012 odvolanie sťažovateľka aj odporca. O týchto odvolaniach v čase rozhodovania ústavného súdu ešte nebolo Krajským súdom v Košiciach rozhodnuté.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv a slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť ústavný súd odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Vzhľadom na takto formulovaný princíp subsidiarity je tak vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľkou uplatnených námietkach porušenia jej v sťažnosti označených základných práv napadnutým postupom okresného súdu. Ochrany svojich práv sa sťažovateľka mohla domáhať a aj sa domáhala podaním odvolania proti nemu. Ústavný súd z tohto dôvodu sťažnosť v tej časti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/449/2011

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (II. ÚS 92/05).

Dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prierahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prierahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že sťažovateľka sa žalobou z 20. decembra 2011 na okresnom súde domáha proti V., a. s., K. (ďalej len „odporca“), náhrady škody za majetkovú ujmu aj nemajetkovú ujmu, ako aj odškodnenia za ujmu na zdraví. Konanie v predmetnej veci je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 12 C/449/2011.

Dňa 23. decembra 2011 sťažovateľka podala okresnému súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým navrhla, aby *„konajúci súd uložil odporcovi povinnosť bezodkladne obnoviť dodávku el. energie a to tak, že pripojí prípojku... k distribučnej sieti, ktorá bola odporcom zrušená 10. 11. 2011, a následne odberné miesto zabezpečiť proti poškodeniu.*

... aby konajúci súd uložil odporcovi povinnosť zabezpečiť odberné miesto v mieste pripojenia k distribučnej sieti a hlavný istič proti neoprávneným zásahom zo strany distribútora, resp. zásahom zo strany tretích osôb, a to tak, že uzamkne kryt v mieste prípojky k distribučnej sieti. Kryt k hlavným ističom pre byt č. 9 a 10 uzamkne a 1 kľúč odovzdá vlastníkovi bytu č. 9 a jeden kľúč odovzdá mne – právoplatnému užívateľovi bytu č. 10.“

Okresný súd o návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol uznesením č. k. 12 C/449/2011-21 z 18. januára 2012 tak, že nariadil odporcovi povinnosť obnoviť dodávku elektrickej energie navrhovateľke v zmysle zmluvy o dodávke elektriny pre domácnosti č. 19013 z 18. novembra 2008. V prevyšujúcej časti súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/449/2011 pri rozhodovaní o jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia z 23. decembra 2011.

Podľa § 74 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 OSP predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 4 OSP o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu.

Podľa § 75 ods. 5 OSP ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Ak súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g), rozhodne najneskôr do 48 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2; do plynutia lehoty sa nezapočítava sobota, nedeľa alebo sviatok. Ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75a, rozhodne najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Uznesenie o predbežnom opatrení uvedenom v tomto odseku je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

V predmetnej veci sťažovateľka podala okresnému súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia 23. decembra 2011. Vzhľadom na to, že v tejto veci nešlo o nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75 ods. 5 OSP, okresný súd bol povinný rozhodnúť bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu (§ 75 ods. 4 OSP).

Okresný súd o návrhu sťažovateľky rozhodol 18. januára 2012, teda v rámci 30-dňovej lehoty podľa § 75 ods. 4 OSP. Skutočnosť, že sťažovateľka namieta znenie výroku predmetného uznesenia, nemôže viesť k záveru o nečinnosti okresného súdu prípadne o jeho neefektívnom postupe v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, a teda ani k záveru o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na základe týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní o návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia z 23. decembra 2011 nemohlo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2012